

Jeugdhulp op School

Eerste resultaten monitoronderzoek

Tussenrapportage ter ondersteuning van inkoop jeugdhulp regio Alkmaar

Pauline van Eck
Miriam Walraven
Leonie Middelbeek
Anne Wester

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	4
2	Eerste resultaten monitoronderzoek	6
2.1	Landelijke ontwikkelingen onderwijs-jeugdhulp	6
2.2	Doorontwikkeling JOS.....	7
2.3	Profielen JOS.....	9
2.4	Preventieve inzet	11
2.5	Verschillen JOS Noord-Kennemerland en Midden-Kennemerland	12
2.6	Verschillen regulier, speciaal en praktijkonderwijs	13
2.7	Wachttijden	15
2.8	Randvoorwaarden JOS.....	15
2.9	Tot slot.....	17

1 Inleiding

Gemeenten, samenwerkingsverbanden passend onderwijs en schoolbesturen werken in de regio Alkmaar aan een doorontwikkeling van de verbinding onderwijs-jeugdhulp. In het voorjaar van 2022 hebben zij een intentieverklaring getekend om gezamenlijk te werken aan een sterke basis op de scholen door onderwijs en jeugdhulp beter op elkaar aan te laten sluiten.

In dit kader is op enkele scholen voor voortgezet onderwijs een project gestart om meer inzicht te krijgen in wat nodig is om passende ondersteuning en jeugdhulp te realiseren voor leerlingen die dat nodig hebben: Jeugdhulp op school (JOS). Op acht scholen voor voortgezet, speciaal en praktijkonderwijs in Noord- en Midden Kennemerland zijn pilots gestart. Op elke school is een preventief jeugd- en schoolteam gevormd. Dit team verzorgt preventieve jeugdhulp in school¹ en bestaat uit een ondersteuningscoördinator, een jeugd- en gezinscoach VO, een gedragswetenschapper JGGZ-VO en een preventief ambulante jeugdhulpverlener. De laatstgenoemde functie is alleen beschikbaar op de vijf scholen in Noord-Kennemerland. Verder werken jeugd- en gezinscoach en gedragswetenschapper in Midden-Kennemerland voor de drie scholen tezamen.

De gezamenlijke projectorganisatie heeft Oberon gevraagd het project JOS te volgen door middel van een onafhankelijk monitoronderzoek. Deze tussenrapportage geeft de eerste uitkomsten weer van de eerste fase van het onderzoek. De resultaten kunnen de samenwerkende gemeenten in afstemming met het samenwerkingsverband gebruiken ter ondersteuning van het inkooptraject en om meer grip op de doorontwikkeling te krijgen.

De inhoud van deze tussenrapportage is gebaseerd op gesprekken met de acht vo-scholen die deelnemen aan het project JOS. Er zijn in totaal negen gesprekken van elk anderhalf uur gevoerd (zie kader Overzicht gesprekken). Van elk gesprek is een verslag gemaakt. Alle respondenten hebben de gelegenheid gekregen om het gespreksverslag (van het eigen gesprek) tegen te lezen. De tussenrapportage bevat op verzoek van de opdrachtgever informatie over de volgende onderdelen:

- Landelijke ontwikkelingen onderwijs-jeugdhulp
- Doorontwikkeling JOS
- Profielen JOS
- Preventieve inzet
- Verschillen JOS Noord-Kennemerland en Midden-Kennemerland
- Verschillen regulier, speciaal en praktijkonderwijs
- Wachttijden
- Randvoorwaarden JOS

¹ Op de andere middelbare scholen in Noord- en Midden Kennemerland is een gedragswetenschapper JGGZ-VO en jeugd- en gezinscoach VO beschikbaar.

Overzicht negen gesprekken

Scholen	Gesprekspartners
<i>Noord-Kennemerland</i>	
Stedelijk Dalton College Alkmaar (vmbo/havo/ vwo)	<ul style="list-style-type: none"> - Plaatsvervangend rector - Jeugd- en gezinscoach VO - Gedragswetenschapper JGGZ-VO - Preventief ambulante jeugdhulpverlener - 3 ondersteuningscoördinatoren
Jan Arentsz Alkmaar (vmbo)	<ul style="list-style-type: none"> - Directeur - Ondersteuningscoördinator - Preventief ambulante jeugdhulpverlener
PCC Oosterhout (vmbo)	<ul style="list-style-type: none"> - Directeur - Preventief ambulante jeugdhulpverlener - Jeugd- en gezinscoach VO - Ondersteuningsmanager
De Spinaker Alkmaar (speciaal onderwijs/vso)	<ul style="list-style-type: none"> - Directeur - Ondersteuningscoördinator - Jeugd- en gezinscoach VO - Preventief ambulante jeugdhulpverlener - Gedragswetenschapper
Focus (praktijkonderwijs/pro)	<ul style="list-style-type: none"> - Jeugd- en gezinscoach VO - Directeur - Preventief ambulante jeugdhulpverlener - Ondersteuningscoördinator
<i>Midden-Kennemerland</i>	
Vonk Castricum (vmbo)	<ul style="list-style-type: none"> - Adjunct directeur - Ondersteuningscoördinator
Jac. P. Thijssse College (mavo/havo/vwo)	<ul style="list-style-type: none"> - Ondersteuningscoördinator - Trajectbegeleider
Bonhoeffer College (mavo/havo/vwo)	<ul style="list-style-type: none"> - Conrector - Ondersteuningscoördinator
JOS-team Castricum ²	<ul style="list-style-type: none"> - 2 jeugd- en gezinscoaches VO - Gedragswetenschapper JGGZ-VO

² Omwille van de planning is ervoor gekozen de 2 jeugd- en gezinscoaches VO en de gedragswetenschapper JGGZ-VO die betrokken zijn bij de drie pilots in Castricum in één groeps gesprek te bevragen. Tijdens dit interview is met hen gesproken over hun ervaringen op zowel het Jac. P. Thijssse College, het Bonhoeffer College als het Vonk Castricum.

2 Eerste resultaten monitoronderzoek

Op verzoek van de opdrachtgever beschrijven we de eerste resultaten van het monitoronderzoek aan de hand van de gevraagde onderdelen.

2.1 Landelijke ontwikkelingen onderwijs-jeugdhulp

Het aantal jeugdigen dat gebruik maakt van jeugdhulp is de laatste decennia flink gestegen. Uit onderzoek dat sinds 2021 elke vier jaar wordt uitgevoerd onder een representatieve groep leerlingen uit groep 8 van de basisschool en het voortgezet onderwijs in de leeftijd van 11 tot en met 16 jaar, blijkt dat meisjes op de basisschool in 2021 meer emotionele problemen, gedragsproblemen, hyperactiviteit/aandachtsproblemen en psychosomatische klachten rapporteren dan in 2017. Bij jongens werd een sterke stijging gezien in emotionele problemen. De toename van met name de emotionele en mentale problematiek is zorgwekkend en vraagt om een gerichte aanpak, zo constateerden de onderzoekers.³ De problematiek vraagt om een meer fundamentele versterking van zorgstructuren om kinderen en scholen heen, onder andere door de samenwerking tussen de jeugdhulp en het onderwijs te intensiveren.⁴ Op die manier kan problematiek tijdig worden gesignaleerd en een passende aanpak van complexe problematiek worden gerealiseerd.⁵ De school is de enige context waarin alle kinderen een groot deel van hun tijd verblijven. Daarmee biedt het een setting waarin het aanbod gericht op het vergroten van het welbevinden veel kinderen bereikt.⁶ Er zijn landelijke hervormingen in de zorg voor jeugd aangekondigd, waarin onder meer versterking van de veerkracht van jeugdigen in de eigen omgeving en jeugdzorg als effectieve samenwerkingspartner als leidende principes worden genoemd.⁷

Onderzoek van Oberon⁸ uit 2021 naar de aansluiting van onderwijs en jeugdhulp laat zien dat partijen op lokaal, regionaal en landelijk niveau zich inspanssen om de aansluiting tot stand te brengen en te versterken. Werkzame factoren die werden geïdentificeerd, zijn:

- het bestaan van onderling vertrouwen en persoonlijk contact;
- het hebben van een gedeelde visie, een gedeeld gevoel van urgentie en consensus over de aanpak;
- het sturen op de samenwerking en actieve betrokkenheid van partners door bestuurders;
- het betrekken van ouders en leerlingen;
- het creëren van goede randvoorwaarden voor professionals, waaronder voldoende tijd en mandaat om samen te werken.

³ Boer, et al. (2022). *HBSC 2021. Gezondheid en welzijn van jongeren in Nederland*. Utrecht: Universiteit Utrecht, Trimbos instituut, Sociaal en Cultureel Planbureau.

⁴ Putters, K. (2022). *Brief Platform Perspectief Jongeren aan minister Wiersma [Adviesbrief]*. Geraadpleegd van <https://www.nponderwijs.nl/documenten/publicaties/2022/06/16/briefppi-aan-minister>

⁵ Peeters, R. & Smit, H. (2020). *Reactie van de inspiratieregio's Met Andere Ogen op het wetsvoorstel verbetering beschikbaarheid zorg voor jeugdigen*. Den Haag: coalitie Onderwijs – Zorg – Jeugd.

⁶ Kleinjan, M., Bolier, L., Onrust, S., & Monshouwer, K. (2016). *Mentale weerbaarheid en mentaal welbevinden in de schoolsetting*. Utrecht: Trimbos-Instituut.

⁷ Kamerbrief over visie op stelsel jeugdzorg en noodzakelijke hervormingen (13 mei 2022).

⁸ Middelbeek, L., Bremer, B., Bomhof, M., & van der Grinten, M. (2021). *Aansluiting onderwijs & jeugdhulp. Rapport landelijk verdiepend onderzoek 2021*. Utrecht: Oberon.

Tegelijkertijd laat het onderzoek zien dat het geen gemakkelijke opgave is en veel inspanning vergt. De meest voorkomende knelpunten zijn:

- Kinderen krijgen niet de juiste hulp of moeten daar te lang op wachten;
- Financieringskwesaties spelen op, het is niet duidelijk wie wat betaalt en budgetten zijn (te) krap;
- De rolverdeling is onduidelijk, het is niet duidelijk wie waar over gaat;
- Er is onvoldoende afstemming en er zijn geen goede afspraken gemaakt;
- Er zijn te veel personele wisselingen en er is te weinig tijd;
- Kennis, expertise en competenties zijn niet overal in voldoende mate voorhanden;
- Ouders worden nog onvoldoende betrokken;

Oberon stelde een handreiking⁹ op voor het versterken van de aansluiting tussen onderwijs en jeugdhulp.

2.2 Doorontwikkeling JOS

De acht scholen in Alkmaar, Heerhugowaard en Castricum die dit schooljaar zijn gestart met de pilot, werkten vóór schooljaar 2022-2023 al met de jeugd- en gezinscoaches VO. Met de pilot is aan de start van/gedurende dit schooljaar extra capaciteit en expertise ingezet (zie Jeugdhulp op school VO, Plan van Aanpak september 2022). Alle scholen hebben urenuitbreiding van de jeugd- en gezinscoaches VO gekregen. Daarnaast hebben de scholen in Midden-Kennemerland extra capaciteit en expertise gekregen met de komst van een vaste gedragswetenschapper. In Noord-Kennemerland was die reeds aanwezig. Op de scholen in Noord-Kennemerland is daarnaast een preventief ambulante jeugdhulpverlener gestart.

Met de inzet van extra capaciteit en expertise blijkt dat de zorgprofessionals (meer) tijd hebben om:

- te besteden aan het direct contact met leerlingen wanneer dat nodig is,
- met onderwijsprofessionals (complexe) casuïstiek anoniem te bespreken en samen de vervolgstappen te bepalen,
- te besteden aan (groeps)observatie en het verzorgen van een spreekuur voor mentoren en/of advies, consult en handelingsadviezen aan docenten,
- aan te sluiten bij gesprekken van school met ouders van leerlingen wanneer er complexe ondersteuningsvragen zijn en/of ouders afwijzend tegenover de inzet van extra ondersteuning staan,
- wanneer er externe zorgpartners betrokken zijn of betrokken moeten worden, met hen in gesprek te gaan en te monitoren hoe de inzet van zorg verloopt,
- te werken aan het versterken van de signalering van ondersteuningsbehoeften van leerlingen in de scholen,
- desgewenst mee te denken over bestaand ondersteuningsaanbod/-voorzieningen op school en hoe dit/deze mogelijk nog beter kan/kunnen worden ingezet,
- mee te denken over professionaliseringsactiviteiten voor het team die met de ondersteuning van leerlingen te maken heeft (afhankelijk van schoolbreed gesignaleerde behoeften),

⁹ <https://www.oberon.eu/media/tmoecc52/handreiking-kansen-voor-versterking-aansluiting-onderwijs-jeugdhulp.pdf>

- mee te denken over het vormgeven van preventief aanbod aan leerlingen dat erop gericht is om ze handvatten te geven en daarmee het ontstaan van ondersteuningsbehoeften te voorkomen (denk aan het vormgeven van een lesweek gericht op stressvermindering),
- verbindingen te leggen met partijen in het voorliggende veld en waar mogelijk leerlingen met ondersteuningsbehoeften naar hen te verwijzen en niet naar specialistische jeugdhulpinstanties.

Betrokken professionals van de scholen (in de meeste gevallen betreft dit in elk geval de directie van de scholen en de ondersteuningscoördinator) hebben met de JOS-zorgprofessionals besproken hoe de extra capaciteit en expertise het beste kan worden ingezet. Onderwerpen die daarbij aan bod komen, zijn: afbakening van rollen en taken, de overlegstructuur, afspraken over verwijzing, registratie, communicatie(lijnen), omgang met het delen van informatie ook i.v.m. de AVG en het gebruik en de ontwikkeling van instrumenten om voorgaande helder vast te leggen. Dat vergt maatwerk. De inbedding van jeugdhulp op school verschilt enigszins per school, omdat de reeds bestaande ondersteuningsstructuur per school verschilt. Er zijn met name verschillen te zien in het aantal lagen in de ondersteuningsstructuur (dit heeft o.a. te maken met het aantal leerlingen op school) en het aantal andere aanwezige professionals (in school) dat zich richt op de ondersteuning van leerlingen (denk aan schoolmaatschappelijk werkers, trajectbegeleiders). Logischerwijs vereist de inbedding meer tijd, inspanning en afstemming van het jeugd- en schoolteam wanneer het aantal lagen in de ondersteuningsstructuur en het aantal zorgprofessionals op school groter is.

De procesbegeleider (ingezet vanuit het project om de pilots te ondersteunen in de doorontwikkeling) helpt de jeugd- en schoolteams om kritisch na te denken over de inbedding en doorontwikkeling van JOS op hun school ('bijeekommen leeromgeving JOS') en bij te dragen aan een omslag in denken van curatief naar preventief. De inbreng van theorie om casuïstiek te bespreken en de kritisch, constructieve vragen die zij daarbij aan de teams stelt, worden door de teams gewaardeerd en helpen hen verder.

De inzet van extra capaciteit en expertise met de extra uren voor de jeugd- en gezinscoaches VO en de komst van de gedragswetenschapper en in Noord-Kennemerland ook de preventief ambulante jeugdhulpverlener is begin dit schooljaar gestart. Door de inzet te verbinden aan de ontwikkelvraag van de school en te ondersteunen met procesbegeleiding is een basis gelegd voor een preventieve aanpak. De jeugd- en schoolteams wijzen erop dat nog niet alle opbrengsten van deze inzet op korte termijn zichtbaar zullen worden. Ze nemen echter al wel eerste opbrengsten waar:

- De inzet van de jeugd- en gezinscoaches VO, gedragswetenschapper en preventief ambulante jeugdhulpverlener is prettig voor leerlingen en ouders vanwege de brugfunctie die zij hebben: ze nemen een onafhankelijker positie in ten opzichte van de school en zijn tegelijkertijd wel nabij omdat ze via de school direct toegankelijk zijn vanuit de leefwereld van de leerling. Die nabijheid maakt betrokkenheid van zorgprofessionals minder spannend voor leerlingen en ouders en werkt drempelverlagend.
- De inzet van de zorgprofessionals op school stelt hen in staat om in de directe leefwereld van jongeren aan doelen te werken: op school in plaats van in een geïsoleerde jeugdhulpsetting die veraf staat van het dagelijks leven van de jongeren. Dit vergemakkelijkt het vaststellen van gezamenlijke doelen (zoals het halen van een diploma) en de transfer van wat een jongere heeft geleerd naar de dagelijkse omgeving (school, vrije tijd, thuis).
- De inzet van de zorgprofessionals op school zorgt ervoor dat onderwijsprofessionals die eerder veel tijd kwijt waren aan het zoeken naar, inschakelen van en afstemmen met de juiste externe zorgpartners, nu meer tijd hebben om aan hun kerntaken te werken (zoals lesgeven, begeleiden)

van leerlingen, contact met ouders, ondersteunen van leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte, opstellen/evalueren/bijstellen van ontwikkelingsperspectieven, etc.).

- De extra uren van de jeugd- en gezinscoaches VO stellen hen in staat om in een eerder stadium in gesprek te gaan met onderwijsprofessionals en casuïstiek anoniem te bespreken. Hierdoor kunnen zij onderwijsprofessionals van advies voorzien en kan de duiding (na signalering) van ondersteuningsbehoeften door onderwijsprofessionals worden verbeterd.
- De inzet van de jeugd- en gezinscoaches VO op school zorgt ervoor dat leerlingen en hun ouders waar nodig sneller naar de juiste zorgpartner kunnen worden doorverwezen. De jeugd- en gezinscoaches VO hebben veel kennis van het zorgnetwerk in de gemeenten en kunnen leerlingen en hun ouders hierdoor, na vraagverheldering met hen en de school, beter doorverwijzen naar passende hulp.
- De extra uren van de jeugd- en gezinscoaches VO zorgen ervoor dat zij flexibeler en sneller naar ondersteuningsvragen kunnen kijken die bij hen terechtkomen, hierdoor kunnen zij sneller met de vraagverheldering aan de slag en een advies geven over de benodigde jeugdhulp. In combinatie met hun kennis van het zorgnetwerk, zorgt dit ervoor dat zij leerlingen en/of hun ouders sneller kunnen doorverwijzen naar de hulp die zij nodig hebben. Ook kunnen hierdoor meer leerlingen geholpen worden.
- Hoewel er in enkele gesprekken op werd gewezen dat het overbruggen van wachttijden bij externe jeugdhulpinstanties of in het (v)so expliciet niet het doel is van de inzet van zorgprofessionals op school, werkt het in de praktijk soms wel op die manier. De inzet van zorgprofessionals in school kan er namelijk voor zorgen dat leerlingen en onderwijsprofessionals gedurende de overbruggingsperiode er niet alleen voor staan. De zorgprofessionals kunnen bezien welke ondersteuning tijdens deze periode kan worden geboden om ervoor te zorgen dat de leerling in het onderwijsproces blijft en om onderwijsprofessionals te ontzien.
- Tot slot werd er in één gesprek aangegeven dat het met (onder andere) de inzet van de jeugd- en gezinscoach VO is gelukt om een leerling die thuis zat, terug te begeleiden naar school waar hij/zij ondersteuning krijgt. De jeugd- en gezinscoach VO heeft het systeem thuis in kaart gebracht, evenals de schoolloopbaan van deze leerling tot dusverre en op basis daarvan een voorstel gedaan voor passende ondersteuning op school. Uiteraard moet de toekomst uitwijzen of de inzet ervoor kan zorgen dat er meer leerlingen die thuiszitten, het onderwijs weer kunnen volgen.

2.3 Profielen JOS

Aan de start van dit schooljaar zijn de uren van de jeugd- en gezinscoaches VO uitgebreid en zijn de gedragswetenschappers en preventief ambulante jeugdhulpverleners aan de jeugd- en schoolteams van de 8 pilotscholen toegevoegd. Zoals hierboven reeds is geschetst, vroeg dit om inbedding van de nieuwe professionals in de bestaande ondersteuningsstructuur. Hieronder schetsen we hoe de profielen voor de zorgprofessionals er op de scholen uitzien.

De jeugd- en gezinscoaches VO zijn in dienst bij Stichting Groeimee en waren in de meeste gevallen al aan de scholen verbonden. Vanwege de urenuitbreiding is op een aantal scholen een nieuwe jeugd- en gezinscoach VO aan het team toegevoegd. Doordat de coaches en scholen al met elkaar samenwerkten, konden zij voortbouwen op de bestaande relatie en eerder gemaakte taakverdelingen en afspraken. Wanneer er een tweede jeugd- en gezinscoach VO werd toegevoegd aan het team, werd bekeken hoe de twee coaches elkaar zouden kunnen aanvullen. De jeugd- en gezinscoaches VO nemen op de scholen een centrale positie in de ondersteuningsstructuur, samen met de ondersteuningscoördinatoren/-

managers. Op elke school werken de coach en de coördinator/manager nauw samen. In een vast zorgoverleg – per school worden hiervoor verschillende termen gehanteerd, zoals intern zorgoverleg/izo, kernteamoverleg, zorgadviesteam/zat-overleg en interne time out/ito – bespreken zij leerlingen die ondersteuningsbehoeften hebben. Welke andere betrokken professionals uit de school bij het overleg aansluiten, de frequentie ervan en de locatie, verschilt per school. Ondersteuningsbehoeften van een leerling kunnen zich in de onderwijssetting voordoen maar ook in de thuisomgeving van een leerling spelen. De jeugd- en gezinscoach VO kan helpen bij vraagverheldering. Op basis daarvan bekijkt de coach vervolgens welke ondersteuning, mogelijk vanuit jeugdhulp, nodig is en zet verdere lijnen uit. Met de extra uren voor de jeugd- en gezinscoach VO kunnen zij de werkzaamheden die zij al deden, uitbreiden en flexibeler en sneller op hulpvragen reageren. Ook worden zij meer betrokken bij besluitvorming over bestaand ondersteuningsaanbod of -voorzieningen op school.

Naast de urenuitbreiding van de jeugd- en gezinscoaches VO, kregen de 5 pilotscholen in Noord-Kennemerland extra inzet met de komst van een preventief ambulante jeugdhulpverlener. De jeugdhulpverleners zijn eveneens in dienst van Stichting Groeimee. Het moment waarop de preventief ambulante jeugdhulpverleners startten op de scholen verschilde per school. Het startmoment was niet overal aan het begin van dit schooljaar, waardoor de startfase in sommige gevallen wat rommelig liep. Inmiddels hebben de preventief ambulante jeugdhulpverleners echter hun draai gevonden in de ondersteuningsstructuur op school. Scholen hadden bij aanvang het idee dat de *preventief ambulante jeugdhulpverlener* na zorgoverleg van de ondersteuningscoördinator en jeugd- en gezinscoach VO zou worden ingeschakeld. En dat deze zou worden ingeschakeld wanneer er een hulpvraag is in de thuissituatie van leerlingen en zij meer ondersteuning nodig hebben dan de afgebakende 5-gesprekken-ondersteuning, maar geen verwijzing naar specialistische hulpverlening nodig is. De preventief ambulante jeugdhulpverlener zou dan gedurende een aantal weken of maanden, kortdurende ondersteuning op school kunnen bieden. Gezien de expertises van de *jeugd- en gezinscoaches VO* en de *preventief ambulante jeugdhulpverleners* en omdat zij allebei veel, maar op afwisselende momenten, op school aanwezig zijn, hanteren zij inmiddels als leidend principe dat zij taken flexibel oppakken. Daarbij zorgen zij ervoor dat leerlingen en hun ouders een vaste contactpersoon behouden.

De gedragswetenschapper is voor een deel van de pilotscholen nieuw en was er op een aantal pilotscholen al wel. Gevraagd naar de taakomschrijving van de gedragswetenschapper, werd in de gesprekken het volgende beeld geschetst. De gedragswetenschapper wordt ingeschakeld wanneer de school een gerichte hulpvraag heeft over waargenomen gedrag van een leerling in de onderwijssetting waarover men zich zorgen maakt en waarvan men niet weet wat hiervan de oorzaak is, noch hoe zij het beste kunnen handelen. Denk aan niet te verklaren verzuim, gedrag, onderpresteren. Voordat de vraag wordt doorgezet naar de gedragswetenschapper, wordt hiervoor toestemming gevraagd aan de ouders van een leerling. Samen met de leerling, ouders van de leerling en school gaat de gedragswetenschapper aan de slag met handelingsgerichte diagnostiek. Op basis daarvan stelt de gedragswetenschapper handelingsadviezen op voor de school, de leerling en ouders. In sommige gevallen is de gedragswetenschapper ook een tussenstap voor leerlingen en hun ouders om richting verdere hulpverlening te bewegen. Of de gedragswetenschapper wordt ingeschakeld, wordt veelal bepaald tijdens de zorg-overleggen waarbij in elk geval de ondersteuningscoördinator en jeugd- en gezinscoaches VO aanwezig zijn.

2.4 Preventieve inzet

De jeugd- en schoolteams geven aan dat ze JOS preventief willen inzetten. Uit de gesprekken blijkt dat wanneer over preventieve inzet wordt gesproken, dat op verschillende manieren wordt uitgelegd. We herkennen grofweg twee typen preventieve inzet: inzet om problematiek te voorkomen (hierna: primaire preventie) en inzet om te voorkomen dat problematiek groter wordt door eerder te signaleren en snel en laagdrempelig ondersteuning te bieden (secundaire preventie). Op dit moment is de inzet van JOS met name gericht op secundaire preventie. Met andere woorden: inzet van JOS nadat ondersteuningsbehoeften zijn gesignaleerd. Dat de preventieve inzet nog met name gericht is op de secundaire preventie en niet op de primaire preventie, komt voort uit het grote aantal ondersteuningsbehoeften van leerlingen dat direct moeten worden opgepakt en het bestaan van wachttijden voor jeugdhulp (zie 2.7). Scholen willen echter de primaire preventieve inzet vergroten en 'verder voorin het proces' gaan zitten om zo het ontstaan van problemen zoveel mogelijk te voorkomen.

De secundaire preventieve inzet krijgt vorm met de volgende activiteiten (die ook al onder 2.2. zijn genoemd):

- De jeugd- en gezinscoaches VO, preventief ambulante jeugdhulpverleners en de gedragswetenschapper kunnen na signalering van ondersteuningsbehoeften, in een eerder stadium vanuit hun expertise bekijken met welke hulp de leerling geholpen is. De jeugd- en gezinscoaches VO en de preventief ambulante jeugdhulpverlener bespreken complexe casuïstiek anoniem met onderwijsprofessionals en bepalen samen de vervolgstappen. De gedragswetenschapper kan indien nodig sneller in de leefwereld van de leerling aan de slag met handelingsgerichte diagnostiek dan wanneer deze op afstand en afroep beschikbaar was.
- De jeugd- en gezinscoaches VO en de preventief ambulante jeugdhulpverleners sluiten aan bij gesprekken van school met ouders van leerlingen wanneer er complexe ondersteuningsvragen zijn en/of ouders afwijzend tegenover de inzet van extra ondersteuning staan. Vanuit hun ervaring en vanwege de andere invalshoek dan die van de school kunnen zij in gesprekken met ouders, hen er soms sneller toe bewegen om ondersteuning te accepteren.
- De jeugd- en gezinscoaches VO, gedragswetenschappers en preventief ambulante begeleiders bieden waar nodig directe, kortdurende ondersteuning (zie voor de taakverdeling de uitleg onder 2.2 en 2.3) aan leerlingen en hun ouders om problematiek te verhelpen zonder dat een verwijzing naar het (v)so of specialistische jeugdhulp nodig is.
- De jeugd- en gezinscoaches VO en de preventief ambulante jeugdhulpverleners denken mee over bestaand ondersteuningsaanbod/-voorzieningen op school en hoe dit/deze mogelijk nog beter kan/kunnen worden ingezet.
- De jeugd- en gezinscoaches VO leggen verbindingen met partijen in het voorliggende veld zodat zij leerlingen met ondersteuningsbehoeften waar mogelijk naar deze partijen kunnen verwijzen in plaats van specialistische jeugdhulpinstanties. Het betreft hier bijvoorbeeld ondersteuning voor het gezin, waardoor er voor de jongere meer stabiliteit in de thuissituatie ontstaat.

De jeugd- en schoolteams zijn nog zoekende naar hoe de primaire preventieve inzet er op termijn uit moet komen te zien. Daarbij worden kansen gezien op het vlak van kennisdeling met onderwijsprofessionals en vinden van passend collectief aanbod. Doordat de jeugd- en gezinscoaches VO, preventief ambulante jeugdhulpverleners en gedragswetenschapper vaker aanwezig zijn op de scholen, krijgen zij een beter beeld van de ondersteuningsbehoeften die per school veel voorkomen en waar de bestaande ondersteuningsstructuur/het ondersteuningsaanbod kan worden versterkt. Hierdoor kunnen de JOS-professionals beter meedenken over professionaliseringsactiviteiten voor het team op

school om daarmee zowel het primaire preventieve aanbod als secundaire preventieve aanbod te versterken. Ook stelt het hen in staat om mee te denken over het vormgeven van programma's voor leerlingen zodat het ontstaan van problematiek in de toekomst kan worden voorkomen (denk aan het vormgeven van een lesweek gericht op stressvermindering). De verwachting van de teams op de scholen is dat door de inzet van JOS, op termijn ook de primaire preventie kan worden versterkt.

Verschillende teams gaven in gesprekken aan dat zij de komende periode de preventieve inzet van JOS verder willen uitwerken. Daarbij denken zij aan de volgende manieren om dat te doen:

- De overgang en overdracht van het primair onderwijs naar het voortgezet onderwijs versterken (meer inzicht in ondersteuningsbehoeften voor het vo bij binnenkomst in vo en inzicht voor het po in ontwikkeling van leerlingen in het vo),
- De individueel gerichte inzet van JOS uitbreiden naar inzet van JOS die collectiever kan worden ingezet bij ondersteuningsbehoeften die veel voorkomen op school (bijvoorbeeld rondom 'ingewikkeld meidengedrag').
- Mentoren/docenten voorlichting geven over het signaleren en duiden van ondersteuningsbehoeften.

Zoals we onder 2.2 en 2.3 beschreven, wordt de inzet van JOS op de verschillende pilotscholen door verschillende JOS-professionals verzorgd. Op sommige scholen is bij het bepalen van de rol- en taakafbakening van professionals ook een verdeling gemaakt in wie van hen zich gaat richten op het uitbreiden van de preventieve inzet van JOS.

2.5 Verschillen JOS Noord-Kennemerland en Midden-Kennemerland

Van de acht pilotscholen liggen er vijf in Noord-Kennemerland en drie in Midden-Kennemerland. Gelet op de inzet en mogelijkheden van jeugdhulp en hoe die verschilt voor de pilotscholen in Noord-Kennemerland en Midden-Kennemerland, is het belangrijkste om op te merken dat de pilotscholen te maken hebben met verschillende gemeenten, samenwerkingsverbanden passend onderwijs en netwerkpartners in de omgeving. Gekeken naar de inzet en mogelijkheden van jeugdhulp, herkennen we verder niet zozeer verschillen tussen de scholen die samenhangen met hun locatie in Noord-Kennemerland dan wel Midden-Kennemerland.

Bij aanvang van de pilot is door de gezamenlijke projectorganisatie gekozen voor een verschillende extra inzet van JOS-professionals op de scholen (zie Plan van Aanpak september 2022). Een verschil dat daarbij in het oog springt, is dat er op de pilotscholen in Midden-Kennemerland geen preventief ambulante jeugdhulpverlener is toegevoegd aan het team en op de pilotscholen in Noord-Kennemerland wel. Echter, doordat er (op dit moment) weinig verschil bestaat tussen de taken die de jeugd- en gezinscoaches en preventief ambulante jeugdhulpverleners, zoals uit de gespreksronde blijkt en onder 2.3 is beschreven, zien we geen grote verschillen in activiteiten die worden opgepakt.

Wanneer we kijken naar de doorontwikkeling van JOS zien we dat de scholen vergelijkbare fases doorlopen en over dezelfde vraagstukken moeten nadenken (verbinding van nieuwe inzet met de bestaande ondersteuningsstructuur, de rol- en taakafbakening, de overlegstructuur, verwijzing, communicatie, registratie en omgang met de regels van de AVG). De inzet van JOS verschilt wel per school. Dat hangt echter niet zozeer samen met of een school gelegen is in Noord-Kennemerland of in Midden-Kennemerland, maar met de bestaande ondersteuningsstructuur, het type school (met

bijbehorende kenmerken van de leerlingenpopulatie en het aantal fte dat beschikbaar is) en de aansluiting op de ontwikkelvraag per school. Onder 2.2 gingen we reeds in op de verschillen tussen de ondersteuningsstructuren op de scholen en hoe dit van invloed is op de inzet van JOS. Onder 2.6 gaan we in op de verschillen tussen de schooltypen met betrekking tot de inzet en mogelijkheden van jeugdhulp.

2.6 Verschillen regulier, speciaal en praktijkonderwijs

Binnen de pilotscholen in Noord-Kennemerland doen naast reguliere vo-scholen ook een praktijkschool en een school voor gespecialiseerd onderwijs mee. De inzet en mogelijkheden van jeugdhulp in de school zijn op een aantal punten verschillend, vergeleken met de reguliere vo-scholen binnen het project JOS. De belangrijkste verschillen zijn:

- JOS is onderdeel van een grotere ondersteuningsstructuur: er zijn veel andere (externe) hulpverleners en ondersteuners in de school. Afstemming en communicatie is dus erg belangrijk.
- De doelgroepen hebben meer ondersteuningsvragen en vaak ontvangen ze al jeugdhulp. De preventieve taak krijgt daardoor anders vorm, de nadruk komt daarmee te liggen op de secundaire preventie.
- De scholen voor gespecialiseerd onderwijs hebben vaak eigen gedragswetenschappers in dienst, dat vraagt om goede afstemming en afbakening met de externe gedragswetenschapper.
- Voor deze doelgroep is de laagdrempelige aanwezigheid, zichtbaarheid in de school en continuïteit van personen erg belangrijk.
- Binnen het gespecialiseerd onderwijs en het praktijkonderwijs speelt dat veel leerlingen kwetsbaar zijn en vaak uit een kwetsbare thuissituatie komen. Er zal altijd ondersteuning nodig zijn en de verbinding met de thuissituatie is heel belangrijk.

Hieronder staan de verschillen nader toegelicht per school.

Praktijkonderwijs

- De praktijkschool heeft naast de JOS-functionarissen ook veel andere hulpverleners en ondersteuners in de school: schoolmaatschappelijk werk (i.c.m. de jeugd & gezinscoach), een eigen schoolpsycholoog (geen gedragswetenschapper via JOS), trajectbegeleiders, schoolarts, leerplicht, jongerenwerkers (via NPO gelden) en geïndiceerde jeugdhulp van Parlan ('Sterker naar School'), en een uitstroomcoördinator. JOS is daarmee een schakel in een grotere keten. Dat vraagt om goede afstemming en communicatie over taken, rollen en verantwoordelijkheden. De school heeft hierin een coördinerende regiefunctie.
- Alles komt bij elkaar in het Interne Ondersteuningsteam, mentoren kunnen daar terecht met vragen. De ondersteuningscoördinator is de spil en coördineert alles. JOS moet zich dus kunnen voegen in de bestaande ondersteuningsstructuur van de school.
- De preventief ambulante jeugdhulpverlener VO is nieuw en richt zich vooral op de verbinding tussen school en thuis. De uitbreiding in uren voor de jeugd- en gezinscoach is zeer welkom en nodig. De gedragswetenschapper wordt nog niet veel geraadpleegd, de school heeft een eigen schoolpsycholoog.
- JOS moet zich flexibel op actuele thema's kunnen richten. Dat is momenteel de straatcultuur die de school binnenkomt. Dat kan over een tijd weer iets anders zijn. Ander speerpunt is armoedebeleid (ontbijt aanbieden 's ochtends) en weerbaarheid van kwetsbare jongeren

- Voordeel en meerwaarde van JOS is dat (lichte) interventies snel zijn in te zetten zonder beschikking, snel schakelen. Ook de laagdrempelige hulp is een meerwaarde, ouders en leerlingen laten zich eerder helpen door iemand vanuit school.
- Eerste opbrengsten zijn: voorkomen van uitval en thuiszitten door snel het gesprek aan te gaan.
- Idee om nog verder uit te werken: JOS als loketfunctie (voor mentoren en ouders).
- Belangrijk voor praktijkonderwijs is het aanwezig zijn op school, zichtbaar, herkenbaar, meerdere dagen per week. Laagdrempelig en gericht op preventie en korte lichte interventies. Dit geeft ouders en leerlingen vertrouwen. Het is belangrijk dat docenten weer meer aan hun kerntaken toekomen. Er is werkdrukverlaging en vergroting van het werkplezier en welbevinden, omdat docenten weten dat ze een beroep kunnen doen op JOS.
- Voor de doelgroep van praktijkonderwijs is continuïteit van hulpverlener zeer belangrijk, een vertrouwd en bekend gezicht voor de leerlingen en hun ouders.

Gespecialiseerd onderwijs

- Ook in het gespecialiseerd onderwijs is er een uitgebreid ondersteuningsteam: naast JOS zijn er ook twee orthopedagogen in dienst en is er een verzuimcoördinator en schoolmaatschappelijk werker. Belangrijk is dat JOS goed kan aansluiten bij de bestaande ondersteuningsstructuur in het vso.
- Bijna alle leerlingen hebben al een vorm van (gespecialiseerde) jeugdhulp. Dat is dus anders dan in het regulier onderwijs. JOS kan er voor zorgen dat problemen niet escaleren en jeugdhulp niet zwaarder wordt dan nodig.
- Het preventieve zit vooral in het voorkomen of oplossen van thuiszittersproblematiek, het snel schakelen met hulpverleners, het versnellen van benodigde acties, het 'ontzorgen' van mentoren en de verbinding zijn tussen school en jeugdhulp (dus niet zozeer het voorkomen van verwijzingen naar jeugdhulp, maar veel meer het voorkomen van zwaardere vormen), op een laagdrempelige manier ouders eerder hulp bieden (in plaats van via lastige routes). Daardoor helpt het ook inzet van leerplicht en duurdere zorg voorkomen.
- Binnen deze school voor gespecialiseerd onderwijs is het onderscheid in de functie preventief ambulante jeugdhulpverlener en jeugd- en gezinscoach niet echt nodig en relevant. In de praktijk lopen taken in elkaar over en is het vooral belangrijk dat er snel gehandeld kan worden.
- Wat belangrijk is voor JOS: continuïteit, structureel, zichtbaarheid, voldoende tijd en meerdere dagen op school aanwezig. Laagdrempelig en toegankelijk, in de toekomst ook steeds vaker voor ouders. Het is een brug tussen school en thuis en (externe) hulpverlening. De jeugdhulpverlener moet de schoolcontext begrijpen en ook dat perspectief kunnen innemen, flexibel zijn. Een klik/match gesprek zou kunnen helpen voor een goede aansluiting met het team.
- Deze school had de wens een fulltime jeugdhulpverlener te krijgen voor de huiskamerklas (voor thuiszitters); daar is nog steeds behoefte aan en deze taak zou mogelijk door een JOS functionaris gedaan kunnen worden. De school is hierover in gesprek gegaan met de gemeente, er is echter sprake van verschillende verwachtingen.
- Voor de ondersteuningsstructuur in het gespecialiseerd onderwijs is JOS onontbeerlijk. Het mag niet wegvallen, continuïteit is heel belangrijk.
- Omdat de school over eigen orthopedagogen beschikt, wordt er slechts af en toe een beroep gedaan op de gedragswetenschapper vanuit JOS.

2.7 Wachttijden

In de gesprekken kwam duidelijk naar voren dat de preventieve inzet van jeugdhulp in de school beïnvloed wordt door de wachttijden (zie ook 2.4). Zo zijn er wachttijden voor aanmelding bij sociale teams en wachttijden voor (gespecialiseerde) jeugdhulp. Daardoor kan het preventieve karakter van JOS nog niet zo worden ingevuld als beoogd. Ook worden wachttijden voor het gespecialiseerd onderwijs genoemd, waardoor leerlingen langer in het regulier VO moeten blijven en meer ondersteuning en hulp nodig hebben om de schoolgang mogelijk te maken. Een aantal scholen geeft aan dat ze verwachten dat de pilot preventieve jeugdhulp op school juist gaat helpen om de wachttijden korter te maken, doordat er straks minder leerlingen een beroep moeten doen op zwaardere hulp doordat er vroeger kan worden ingegrepen en zaken niet onnodig escaleren. Dit heeft echter wel tijd nodig en de scholen hopen dat deze tijd ook wordt genomen.

Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste zaken die zijn benoemd over wachttijden:

- Er zijn wachttijden bij de sociale teams, waardoor leerlingen lang wachten op een diagnose, doorverwijzing en hulp.
- Er zijn ook wachttijden bij aanbieders van jeugdhulp. Zo is de wachttijd voor genderproblematiek opgelopen tot twee/drie jaar.
- Er zijn wachttijden in het vso. Reguliere scholen houden leerlingen binnen met inzet van jeugdhulp.
- De preventief ambulante jeugdhulpverlener springt op sommige scholen in het gat van de wachtlijst, als het probleem acuut is en om schoolgang te bevorderen. Soms worden ook overbruggende interventies uitgevoerd, daarna overdracht naar gespecialiseerde jeugdhulp.
- Sommige scholen willen scherp zijn op preventieve inzet, maar doen (vanwege de wachttijden) wat nodig is om schoolgang te bevorderen, ook als dat niet per se preventief is.
- JOS kan zonder beschikking een interventie in gang zetten, soms als overbrugging naar jeugdhulp waar een wachtlijst voor is. Leerlingen kunnen hierdoor in het onderwijsproces blijven (preventieve werking met betrekking tot uitval). Dit gebeurt wel in samenspraak met de gemeenten en evt. aanbieders (ook omdat er soms al een intake heeft plaatsgevonden).

2.8 Randvoorwaarden JOS

Welke randvoorwaarden zijn er om een jeugd- en schoolteam goed te kunnen organiseren? Uit de gevoerde gesprekken kregen we daarvan een eerste beeld. Daarbij wordt zichtbaar dat veelal een link kan worden gelegd met de werkzame factoren die in eerder onderzoek¹⁰ werden geïdentificeerd als bevorderend voor de versterking van de aansluiting van onderwijs en jeugdhulp (zie ook 2.1). Belangrijke randvoorwaarden beschrijven we hier. Vervolgens geven we hier ook een aantal aandachtspunten en wensen weer die de teams aan de gemeenten willen meegeven.

Randvoorwaarden

- De professionaliteit van betrokken professionals in het jeugd- en schoolteam is allereerst van belang. Het is van belang dat betrokken professionals kennis hebben van zowel het onderwijs als de jeugdhulp en ervaring in beide sectoren (of in het leggen van verbindingen tussen de

¹⁰ Middelbeek, L., Bremer, B., Bomhof, M., & van der Grinten, M. (2021). *Aansluiting onderwijs & jeugdhulp. Rapport landelijk verdiepend onderzoek 2021*. Utrecht: Oberon.

- sectoren) is een pré. Professionals dienen een brug te kunnen slaan tussen onderwijs en jeugdhulp en begrip te hebben voor elkaars achtergrond en expertise.
- Scholen verschillen van elkaar. Belangrijke verschillen waarmee rekening dient te worden gehouden bij de inzet van JOS, zijn de verschillende schooltypen, verschillende leerlingpopulaties en verschillende bestaande ondersteuningsstructuren. Succesvolle inzet van JOS zal er om die reden per school anders uitzien. Het vraagt maatwerk per school.
 - Vandaar dat het van belang is dat betrokken professionals de ruimte krijgen om de interprofessionele samenwerking vorm te geven. Dit vraagt van de moederorganisaties van de JOS-professionals dat zij hun professionals niet te strakke instrumenten of kaders opleggen, zodat de professionals goed kunnen aansluiten bij de scholen. Daarnaast vraagt het zowel van de moederorganisaties van de JOS-professionals als van de scholen zelf dat zij voldoende tijd beschikbaar stellen aan de betrokken professionals. Zorgprofessionals hebben voldoende tijd nodig om de structuur in de school te leren kennen, de betrokkenen in de school te leren kennen en afspraken te maken over hun positie in de structuur, de taakafbakening, de communicatie en omgang met de regels van de AVG bijvoorbeeld. Het maken van nieuwe afspraken en de taakafbakening vergt tevens tijd van de betrokken professionals uit het onderwijs. Vervolgens is er tijd nodig om de gezamenlijke werkwijze te finetunen, daarbij is persoonlijk contact van belang.
 - Gezien de benodigde tijd voor het ontwikkelen van een duurzame werkwijze die de zorgkwaliteit ten goede komt, wijzen betrokkenen op het belang van continuïteit. Op die manier kan onderling vertrouwen ontstaan en hierop worden voortgebouwd. Veel personele wisselingen zijn daarbij niet wenselijk. In dat verband delen scholen ook de wens dat bij een aanstelling van 1 fte voor een bepaalde functie, zij het liefst werken met 1 persoon. Dat scheelt namelijk afstemmingstijd.
 - Om een goede start te maken met JOS is het moment waarop JOS-professionals op school starten eveneens een punt van aandacht. Het begin van het schooljaar is daarvoor een mooi moment. Zeker wanneer er meerdere JOS-professionals op een school starten, is het daarnaast aan te bevelen dat deze professionals op hetzelfde moment starten. Dit in verband met de benodigde afstemmingstijd.
 - Wanneer op scholen een jeugd- en schoolteam wordt georganiseerd, moet worden verkend hoe de extra capaciteit en expertise wordt ingebed in de bestaande ondersteuningsstructuur. Enkele scholen wijzen daarbij op het belang van betrokkenheid van de directie/het managementteam bij het faciliteren van de nieuwe lijnen in de ondersteuningsstructuur.
 - Verder is het van belang dat er bij het herijken van de ondersteuningsstructuur of het invoegen van de nieuwe zorgprofessionals in die structuur, heldere afspraken worden gemaakt over de wijze waarop men het overzicht houdt op de ondersteuningsbehoeften van leerlingen. Daarbij gaat het zowel om afspraken over de te volgen procedures bij opschaling als om afspraken over de registratie van, en communicatie over de betrokkenheid van professionals en gemaakte afspraken.
 - Voor succesvolle inzet van JOS wijzen enkele scholen op het belang van het monitoren van de inzet en opbrengsten daarvan. Op dit moment zijn er volgens hen nog geen heldere verantwoordingseisen gesteld door de gemeenten en samenwerkingsverbanden over de extra inzet van JOS, noch heldere afspraken over de te meten effecten. De jeugd- en schoolteams verwachten niet dat er binnen een jaar al veel opbrengsten zichtbaar zijn, maar willen graag volgen in hoeverre met JOS bereikt wordt wat betrokken partijen voor ogen hebben. Daarbij is behoefte aan meer sturing vanuit de gemeenten en samenwerkingsverbanden op het in

samenwerking met de scholen vaststellen van de schooloverkoepelende doelen van JOS (in het geval van de pilotscholen; de pilot) en de wijze waarop dit gemonitord zal worden.

Aandachtspunten

Uit de gesprekken met professionals van de jeugd- en schoolteams komt ook een aantal aandachtspunten naar voren, waarmee rekening dient te worden gehouden bij het doorontwikkelen van de JOS op de 8 pilotscholen:

- In elk geval op een deel van de scholen worden op dit moment NPO-middelen ingezet ten behoeve van de ondersteuning aan leerlingen. Op termijn zullen er geen middelen meer zijn vanuit het NPO. Vanuit dit budget bekostigde activiteiten zullen daarmee anders moeten worden gefinancierd. In dit kader is het belangrijk om lessen te trekken uit de inzet van NPO-middelen, om mede op basis daarvan het vervolg (door JOS of op andere wijze op te pakken) te bepalen.
- Scholen constateren dat de wachttijden in het (v)so zijn toegenomen. Hierdoor is er een kleine groep leerlingen die ondanks een toegekende toelaatbaarheidsverklaring gedurende langere tijd nog op de reguliere school blijven en veel ondersteuning vragen. De behoefte aan inzet van ondersteuning op school om de tijd te overbruggen dat leerlingen nog niet naar het (v)so kunnen, zal daardoor mogelijk groeien.

Tot slot is in de gesprekken met de jeugd- en schoolteams een aantal wensen gedeeld met het oog op de nieuwe inkoop van jeugd- en schoolteams in het VO. Deze wensen zijn gebaseerd op hun ervaringen met de huidige jeugdhulpvoorzieningen. De wensen zijn als volgt:

- Scholen hebben de wens dat de jeugdhulp bij minder partijen wordt ingekocht dan op dit moment het geval is en dat partijen die worden ingeschakeld professionals met uiteenlopende expertises op zorggebied in huis hebben. Scholen denken dat wanneer dit kan worden gerealiseerd er meerdere voordelen zijn. Het eerste voordeel is dat scholen te maken hebben met minder afzonderlijke partijen. Daardoor kunnen ze beter zicht krijgen op welke partij waarvoor kan worden benaderd en gericht doorverwijzen. Ook stelt het scholen en partijen in staat om sneller zicht te krijgen op de werkwijzen van elkaar en daardoor beter op elkaar aan te sluiten. Het tweede voordeel is dat wanneer er partijen worden ingeschakeld die professionals met uiteenlopende expertises op zorggebied in huis hebben, leerlingen en/of hun ouders minder vaak zullen worden doorverwezen naar een nieuwe organisatie en contactpersoon. Het opschalen vindt dan immers vaker intern plaats. De verwachting van scholen is dat dit ten goede zal komen aan het vertrouwen van leerlingen en/of hun ouders in hulpverlening.
- Eén school wijst erop dat er meer hulpverlening voor genderproblematiek nodig is. Op dit moment zijn er lange wachttijden bij hulpverleningsorganisaties die toegespitst zijn op deze problematiek.
- Tot slot merken scholen dat het nog ondoorzichtig is bij wie de bevoegdheid ligt om besluiten te nemen met betrekking tot inzet van zorg voor een leerling. Er is behoefte aan meer duidelijkheid over welke professional integrale regie heeft op inzet van onderwijs in combinatie met zorg.

2.9 Tot slot

Respondenten hebben in het onderzoek aangegeven dat zij hoge verwachtingen van de doorontwikkeling hebben. Zij hopen en verwachten dat er meer leerlingen in het onderwijsproces blijven, dat er minder verwijzingen naar specialistische hulp en gespecialiseerd onderwijs zijn, dat als er toch iets speciaals nodig is, sneller passende ondersteuning kan worden georganiseerd en dat dit makkelijker te accepteren is, en dat de druk op wachttijden en op scholen zal verminderen.

Oberon

Postbus 1423, 3500 BK Utrecht

t 030 230 60 90

info@oberon.eu | www.oberon.eu

Utrecht, 24-2-2023

In opdracht van Gemeente Alkmaar

